

Universal Declaration of Human Rights - Greek (polytonic)

© 1996 – 2009 The Office of the High Commissioner for Human Rights

This HTML version prepared by the *UDHR in Unicode* project, <http://www.unicode.org/udhr>.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1948

ΠΡΟΟΙΜΙΟ

Ἐπειδὴ ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀξιοπρέπειας, ποὺ εἶναι σύμφυτη σὲ ὅλα τὰ μέλη τῆς ἀνθρώπινης οἰκογένειας, καθὼς καὶ τῶν ἴσων καὶ ἀναπαλloτρίωτων δικαιωμάτων τους ἀποτελεῖ τὸ θεμέλιο τῆς ἐλευθερίας, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς εἰρήνης στὸν κόσμο.

Ἐπειδὴ ἡ παραγνώριση καὶ ἡ περιφρόνηση τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ὁδήγησαν σὲ πράξεις βαρβαρότητας, ποὺ ἐξεγείρουν τὴν ἀνθρώπινη συνείδηση, καὶ ἡ προοπτικὴ ἑνὸς κόσμου ὅπου οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι ἐλεύθεροι νὰ μιλοῦν καὶ νὰ πιστεύουν, λυτρωμένοι ἀπὸ τὸν τρόμο καὶ τὴν ἀθλιότητα, ἔχει διακηρυχθεῖ ὡς ἡ πιὸ ὑψηλὴ ἐπιδίωξη τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐπειδὴ ἔχει οὐσιαστικὴ σημασία νὰ προστατεύονται τὰ ἀνθρώπινα δικαιώματα ἀπὸ ἕνα καθεστὼς δικαίου, ὥστε ὁ ἄνθρωπος νὰ μὴν ἀναγκάζεται νὰ προσφεύγει, ὡς ἔσχατο καταφύγιο, στὴν ἐξέγερση κατὰ τῆς τυραννίας καὶ τῆς καταπίεσης.

Ἐπειδὴ ἔχει οὐσιαστικὴ σημασία νὰ ἐνθαρρύνεται ἡ ἀνάπτυξη φιλικῶν σχέσεων ἀνάμεσα στὰ ἔθνη.

Ἐπειδὴ, μὲ τὸν καταστατικὸ Χάρτη, οἱ λαοὶ τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν διακήρυξαν καὶ πάλι τὴν πίστη τους στὰ θεμελιακὰ δικαιώματα τοῦ ἀνθρώπου, στὴν ἀξιοπρέπεια καὶ τὴν ἀξία τῆς ἀνθρώπινης προσωπικότητας, στὴν ἰσότητα δικαιωμάτων ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ διακήρυξαν πὼς εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ συντελέσουν στὴν κοινωνικὴ πρόοδο καὶ νὰ δημιουργήσουν καλύτερες συνθῆκες ζωῆς στὰ πλαίσια μιᾶς εὐρύτερης ἐλευθερίας.

Ἐπειδὴ τὰ κράτη μέλη ἀνέλαβαν τὴν ὑποχρέωση νὰ ἐξασφαλίσουν, σὲ συνεργασία μὲ τὸν Ὄργανισμό τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν, τὸν ἀποτελεσματικὸ σεβασμὸ τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν θεμελιακῶν ἐλευθεριῶν σὲ ὅλο τὸν κόσμο.

Ἐπειδὴ ἡ ταυτότητα ἀντιλήψεων ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα καὶ τὶς ἐλευθερίες αὐτὲς ἔχει ἐξαιρετικὴ σημασία γιὰ νὰ ἐκπληρωθεῖ πέρα ὡς πέρα αὐτὴ ἡ ὑποχρέωση,

Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Διακηρύσσει ὅτι ἡ παρούσα Οἰκουμενικὴ Διακήρυξη τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου ἀποτελεῖ τὸ κοινὸ ἰδανικὸ στὸ ὁποῖο πρέπει νὰ κατατείνουν ὅλοι οἱ λαοὶ καὶ ὅλα τὰ ἔθνη, ἔτσι ὥστε κάθε ἄτομο καὶ κάθε ὄργανο τῆς κοινωνίας, μὲ τὴν Διακήρυξη αὐτὴ διαρκῶς στὴν σκέψη, νὰ καταβάλλει, μὲ τὴν διδασκαλία καὶ τὴν παιδεία, κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ ἀναπτυχθεῖ ὁ σεβασμὸς τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ἐλευθεριῶν αὐτῶν, καὶ νὰ ἐξασφαλιστεῖ προοδευτικὰ, μὲ ἐσωτερικὰ καὶ διεθνῇ μέσα, ἡ παγκόσμια καὶ ἀποτελεσματικὴ ἐφαρμογὴ τους, τόσο ἀνάμεσα στοὺς λαοὺς τῶν ἰδίων τῶν κρατῶν μελῶν ὅσο καὶ ἀνάμεσα στοὺς πληθυσμοὺς χωρῶν ποὺ βρίσκονται στὴν δικαιοδοσίᾳ τους.

ΑΡΘΡΟ 1

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι γεννιοῦνται ἐλεύθεροι καὶ ἴσοι στὴν ἀξιοπρέπεια καὶ τὰ δικαιώματα. Εἶναι προικισμένοι μὲ λογικὴ καὶ συνείδηση, καὶ ὀφείλουν νὰ συμπεριφέρονται μετὰξὺ τους μὲ πνεῦμα ἀδελφοσύνης.

ΑΡΘΡΟ 2

Κάθε άνθρωπος δικαιούται να επικαλείται όλα τα δικαιώματα και όλες τις ελευθερίες που προκηρύσσει ή παρούσα Διακήρυξη, χωρίς καμία απολύτως διάκριση, ειδικότερα ως προς την φυλή, το χρώμα, το φύλο, την γλώσσα, τις θρησκείες, τις πολιτικές ή όποιεςδήποτε άλλες πεποιθήσεις, την εθνική ή κοινωνική καταγωγή, την περιουσία, την γέννηση ή οποιαδήποτε άλλη κατάσταση.

Δεν θα μπορεί ακόμα να γίνεται καμία διάκριση εξαιτίας του πολιτικού, νομικού ή διεθνούς καθεστώτος της χώρας από την οποία προέρχεται κανείς, είτε πρόκειται για χώρα ή έδαφική περιοχή ανεξάρτητη, υπό κηδεμονία ή υπεξουσία, ή που βρίσκεται υπό όποιονδήποτε άλλον περιορισμό κυριαρχίας.

ΑΡΘΡΟ 3

Κάθε άτομο έχει δικαίωμα στην ζωή, την ελευθερία και την προσωπική του ασφάλεια.

ΑΡΘΡΟ 4

Κανείς δεν επιτρέπεται να ζει υπό καθεστώς δουλείας, όλκις ή μερικής. Η δουλεία και το δουλεμπόριο υπό οποιαδήποτε μορφή απαγορεύονται.

ΑΡΘΡΟ 5

Κανείς δεν επιτρέπεται να υποβάλλεται σε βασανιστήρια ούτε σε ποινή ή μεταχείριση σκληρή, απάνθρωπη ή ταπεινωτική.

ΑΡΘΡΟ 6

Καθένας, όπου και αν βρίσκεται, έχει δικαίωμα στην αναγνώριση της νομικής του προσωπικότητας.

ΑΡΘΡΟ 7

Όλοι είναι ίσοι απέναντι στον νόμο και έχουν δικαίωμα σε ίση προστασία του νόμου, χωρίς καμία απολύτως διάκριση. Όλοι έχουν δικαίωμα σε ίση προστασία από κάθε διάκριση που θα παραβίαζε την παρούσα Διακήρυξη και από κάθε πρόκληση για μια τέτοια δυσμενή διάκριση.

ΑΡΘΡΟ 8

Καθένας έχει δικαίωμα να ασκεί αποτελεσματικά ένδικο μέσα στα αρμόδια εθνικά δικαστήρια κατά των πράξεων που παραβιάζουν τα θεμελιακά δικαιώματα τα οποία του αναγνωρίζουν το Σύνταγμα και ο νόμος.

ΑΡΘΡΟ 9

Κανείς δεν μπορεί να συλλαμβάνεται, να κρατείται ή να εξορίζεται αυθαίρετα.

ΑΡΘΡΟ 10

Καθένας έχει δικαίωμα, με πλήρη ισότητα, να εκδικάζεται ή υπόθεσή του δίκαια και δημόσια, από δικαστήριο ανεξάρτητο και αμερόληπτο, που θα αποφασίσει είτε για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του είτε, σε περίπτωση ποινικής διαδικασίας, για το βάσιμο της κατηγορίας που στρέφεται εναντίον του.

ΑΡΘΡΟ 11

1. Κάθε κατηγορούμενος για ποινικό αδίκημα πρέπει να θεωρείται άθωος, ώσπου διαπιστωθεί η ένοχότητά του σύμφωνα με τον νόμο, σε ποινική δίκη, κατά την οποία θα του έχουν εξασφαλιστεί όλες οι απαραίτητες για την υπεράσπισή του εγγυήσεις.

2. Κανείς δεν θα καταδικάζεται για πράξεις ή παραλείψεις που, κατά τον χρόνο που τελέστηκαν, δεν συνιστούσαν αξιόποινo αδίκημα κατά τo εσωτερικό ή τo διεθνές δίκαιο. Επίσης, δεν επιβάλλεται ποινή βαρύτερη από εκείνη που ίσχυε κατά τον χρόνο που τελέστηκε ή αξιόποινη πράξη.

ΑΡΘΡΟ 12

Κανείς δεν επιτρέπεται να υποστεί αυθαίρετες επεμβάσεις στην ιδιωτική του ζωή, την οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία του, ούτε προσβολές της τιμής και της υπόληψής του. Καθένας έχει τo δικαίωμα να τόν προστατεύουν οι νόμοι από επεμβάσεις και προσβολές αυτού τoυ είδους.

ΑΡΘΡΟ 13

1. Καθένας έχει τo δικαίωμα να κυκλοφορεί ελεύθερα και να εκλέγει τόν τόπο της διαμονής του στo εσωτερικό ενός κράτους.
2. Καθένας έχει τo δικαίωμα να εγκαταλείπει οποιαδήποτε χώρα, ακόμα και τήν δική του, και να επιστρέφει σέ αυτήν.

ΑΡΘΡΟ 14

1. Κάθε άτομο που καταδιώκεται έχει τo δικαίωμα να ζητᾶ ἄσυλο και να τoῦ παρέχεται ἄσυλο σέ ἄλλες χώρες.
2. Τo δικαίωμα αυτό δεν μπορεί κανείς να τo ἐπικαλεστεί, σέ περίπτωση δίωξης για πραγματικό αδίκημα τoῦ κοινoῦ ποινικοῦ δικαίου ή για ἐνέργειες ἀντίθετες πρὸς τoὺς σκοποὺς και τὶς ἀρχές τoῦ ΟΗΕ.

ΑΡΘΡΟ 15

1. Καθένας έχει τo δικαίωμα μιᾶς ἰθαγένειας.
2. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεῖ αυθαίρετα τήν ἰθαγένειά του οὔτε τo δικαίωμα να ἀλλάξει ἰθαγένεια.

ΑΡΘΡΟ 16

1. Από τήν στιγμή που θᾶ φθάσουν σέ ἡλικία γάμου, ὁ ἄνδρας και ἡ γυναίκα, χωρίς κανένα περιορισμὸ ἐξαιτίας τῆς φυλῆς, τῆς ἐθνικότητας ή τῆς θρησκείας, ἔχουν τo δικαίωμα να παντρεύονται και να ἱδρύουν οἰκογένεια. Καὶ οἱ δύο ἔχουν ἴσα δικαιώματα ὡς πρὸς τόν γάμο, κατά τήν διάρκεια τoῦ γάμου και κατά τήν διάλυσή του.
2. Γάμος δεν μπορεί να συναφθεῖ παρὰ μόνο με ελεύθερη και πλήρη συναίνεση τῶν μελλοντῶν.
3. Ἡ οἰκογένεια εἶναι τὸ φυσικό και τὸ βασικό στοιχείο τῆς κοινωνίας και ἔχει τo δικαίωμα προστασίας ἀπὸ τήν κοινωνία και τὸ κράτος.

ΑΡΘΡΟ 17

1. Κάθε άτομο, μόνο του ή με ἄλλους μαζί, ἔχει τo δικαίωμα τῆς ἰδιοκτησίας.
2. Κανείς δεν μπορεί να στερηθεῖ αυθαίρετα τήν ἰδιοκτησία του.

ΑΡΘΡΟ 18

Κάθε άτομο ἔχει τo δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψης, τῆς συνείδησης και τῆς θρησκείας. Στo δικαίωμα αυτό περιλαμβάνεται ἡ ἐλευθερία για τήν ἀλλαγὴ τῆς θρησκείας ή πεποιθήσεων, ὅπως και ἡ ἐλευθερία να ἐκδηλώνει κανείς τήν θρησκεία του ή τὶς θρησκευτικές του πεποιθήσεις, μόνος ή μαζί με ἄλλους, δημόσια ή ἰδιωτικά, με τήν διδασκαλία, τήν ἄσκηση, τήν λατρεία και με τήν τέλεση θρησκευτικῶν τελετῶν.

ΑΡΘΡΟ 19

Καθένας έχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τῆς γνώμης καὶ τῆς ἐκφρασης, ποὺ σημαίνει τὸ δικαίωμα νὰ μὴν ὑφίσταται δυσμενεῖς συνέπειες γιὰ τὶς γνώμες του, καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναζητεῖ, νὰ παίρνει καὶ νὰ διαδίδει πληροφορίες καὶ ιδέες, μὲ ὅποιοδῆποτε μέσο ἐκφρασης, καὶ ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο.

ΑΡΘΡΟ 20

1. Καθένας έχει τὸ δικαίωμα νὰ συνέρχεται καὶ νὰ συνεταιρίζεται ἐλεύθερα καὶ γιὰ εἰρηνικοὺς σκοποὺς.
2. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ὑποχρεωθεῖ νὰ συμμετέχει σὲ ὀρισμένο σωματεῖο.

ΑΡΘΡΟ 21

1. Καθένας έχει τὸ δικαίωμα νὰ συμμετέχει στὴν διακυβέρνηση τῆς χώρας του, ἄμεσα ἢ ἔμμεσα, μὲ ἀντιπροσώπους ἐλεύθερα ἐκλεγμένους.
2. Καθένας έχει τὸ δικαίωμα νὰ γίνεται δεκτός, ὑπὸ ἴσους ὅρους, στὶς δημόσιες ὑπηρεσίες τῆς χώρας του.
3. Ἡ λαϊκὴ θέληση εἶναι τὸ θεμέλιο τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἡ θέληση αὐτὴ πρέπει νὰ ἐκφράζεται μὲ τίμιες ἐκλογές, οἱ ὁποῖες πρέπει νὰ διεξάγονται περιοδικά, μὲ καθολικὴ, ἴση καὶ μυστικὴ ψηφοφορία, ἢ μὲ ἀντίστοιχη διαδικασία ποὺ νὰ ἐξασφαλίζει τὴν ἐλευθερίαν τῆς ἐκλογῆς.

ΑΡΘΡΟ 22

Κάθε ἄτομο, ὡς μέλος τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἔχει δικαίωμα κοινωνικῆς προστασίας. Ἡ κοινωνία, μὲ τὴν ἐθνικὴ πρωτοβουλία καὶ τὴν διεθνὴ συνεργασία, ἀνάλογα πάντα μὲ τὴν ὀργάνωση καὶ τὶς οἰκονομικὲς δυνατότητες κάθε κράτους, ἔχει χρέος νὰ τοῦ ἐξασφαλίσῃ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν οἰκονομικῶν, κοινωνικῶν καὶ πολιτιστικῶν δικαιωμάτων ποὺ εἶναι ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἀξιοπρέπεια καὶ τὴν ἐλεύθερη ἀνάπτυξιν τῆς προσωπικότητάς του.

ΑΡΘΡΟ 23

1. Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ ἐπιλέγει ἐλεύθερα τὸ ἐπάγγελμά του, νὰ ἔχει δίκαιες καὶ ἱκανοποιητικὲς συνθῆκες δουλειᾶς καὶ νὰ προστατεύεται ἀπὸ τὴν ἀνεργία.
2. Ὅλοι, χωρὶς καμία διάκριση, ἔχουν τὸ δικαίωμα ἴσης ἀμοιβῆς γιὰ ἴση ἐργασία.
3. Κάθε ἐργαζόμενος ἔχει δικαίωμα δίκαιης καὶ ἱκανοποιητικῆς ἀμοιβῆς, ποὺ νὰ ἐξασφαλίζει σὲ αὐτὸν καὶ τὴν οἰκογένειάν του συνθῆκες ζωῆς ἄξιες στὴν ἀνθρώπινη ἀξιοπρέπεια. Ἡ ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας, ἂν ὑπάρχει, πρέπει νὰ συμπληρώνεται μὲ ἄλλα μέσα κοινωνικῆς προστασίας.
4. Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ιδρύει μαζί μὲ ἄλλους συνδικάτα καὶ νὰ συμμετέχει σὲ συνδικάτα γιὰ τὴν προάσπιση τῶν συμφερόντων του.

ΑΡΘΡΟ 24

Καθένας ἔχει τὸ δικαίωμα στὴν ἀνάπαυση, σὲ ἐλεύθερο χρόνο, καὶ ἰδιαίτερα, σὲ λογικὸ περιορισμὸ τοῦ χρόνου ἐργασίας καὶ σὲ περιοδικὰ ἀδείες μὲ πλήρεις ἀποδοχές.

ΑΡΘΡΟ 25

1. Καθένας ἔχει δικαίωμα σὲ ἓνα βιοτικὸ ἐπίπεδο ἱκανὸ νὰ ἐξασφαλίσῃ στὸν ἴδιον καὶ στὴν οἰκογένειάν του υγείαν καὶ εὐημερίαν, καὶ εἰδικότερα τροφή, ρουχισμὸ, κατοικία, ἱατρικὴ περίθαλψιν ὅπως καὶ τὶς ἀπαραίτητες κοινωνικὲς ὑπηρεσίες. Ἐχει ἀκόμα δικαίωμα σὲ ἀσφάλισιν γιὰ τὴν ἀνεργία, τὴν ἀρρώστια, τὴν ἀναπηρία, τὴν χηρεία, τὴν γεροντικὴ ἡλικία, ὅπως καὶ γιὰ ὅλες τὶς ἄλλες περιπτώσεις ποὺ στερεῖται τὰ μέσα τῆς συντήρησής του, ἐξ αἰτίας περιστάσεων ἀνεξαρτήτων τῆς θέλησός του.

2. Η μητρότητα και η παιδική ηλικία έχουν δικαίωμα ειδικής μέριμνας και περίθαλψης. Όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα αν είναι νόμιμα ή εξώγαμα, απολαμβάνουν την ίδια κοινωνική προστασία.

ΑΡΘΡΟ 26

1. Καθένας έχει δικαίωμα στην εκπαίδευση. Η εκπαίδευση πρέπει να παρέχεται δωρεάν, τουλάχιστον στην στοιχειώδη και βασική βαθμίδα της. Η στοιχειώδης εκπαίδευση είναι υποχρεωτική. Η τεχνική και επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να εξασφαλίζεται για όλους. Η πρόσβαση στην ανώτατη παιδεία πρέπει να είναι ανοικτή σε όλους, υπό ίσους όρους, ανάλογα με τις ικανότητές τους.

2. Η εκπαίδευση πρέπει να αποβλέπει στην πλήρη ανάπτυξη της ανθρώπινης προσωπικότητας και στην ενίσχυση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιακών ελευθεριών. Πρέπει να προάγει την κατανόηση, την ανεκτικότητα και την φιλία ανάμεσα σε όλα τα έθνη και σε όλες τις φυλές και τις θρησκευτικές ομάδες, και να ευνοεί την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων των Ηνωμένων Εθνών για την διατήρηση της ειρήνης.

3. Οι γονείς έχουν, κατά προτεραιότητα, το δικαίωμα να επιλέγουν το είδος της παιδείας που θα δοθεί στα παιδιά τους.

ΑΡΘΡΟ 27

1. Καθένας έχει το δικαίωμα να συμμετέχει ελεύθερα στην πνευματική ζωή της κοινότητας, να χαίρεται τις καλές τέχνες και να μετέχει στην επιστημονική πρόοδο και στα αγαθά της.

2. Καθένας έχει το δικαίωμα να προστατεύονται τα ήθικα και υλικά συμφέροντά του που απορρέουν από κάθε είδους επιστημονική, λογοτεχνική ή καλλιτεχνική παραγωγή του.

ΑΡΘΡΟ 28

Καθένας έχει το δικαίωμα να επικρατεί μια κοινωνική και διεθνής τάξη, μέσα στην οποία τα δικαιώματα και οι ελευθερίες που προκηρύσσει ή παρούσα Διακήρυξη να μπορούν να πραγματώνονται σε όλη τους την έκταση.

ΑΡΘΡΟ 29

1. Το άτομο έχει καθήκοντα απέναντι στην κοινότητα, μέσα στα πλαίσια της οποίας και μόνο είναι δυνατή η ελεύθερη και ολοκληρωμένη ανάπτυξη της προσωπικότητάς του.

2. Στην άσκηση των δικαιωμάτων του και στην απόλαυση των ελευθεριών του κανείς δεν υπόκειται παρά μόνο στους περιορισμούς που ορίζονται από τους νόμους, με αποκλειστικό σκοπό να εξασφαλίζεται ή αναγνώριση και ο σεβασμός των δικαιωμάτων και των ελευθεριών των άλλων, και να ικανοποιούνται οι δίκαιες απαιτήσεις της ήθικης, της δημόσιας τάξης και του γενικού καλού, σε μια δημοκρατική κοινωνία.

3. Τα δικαιώματα αυτά και οι ελευθερίες δεν μπορούν, σε καμία περίπτωση, να ασκούνται αντίθετα προς τους σκοπούς και τις αρχές των Ηνωμένων Εθνών.

ΑΡΘΡΟ 30

Καμιά διάταξη της παρούσας Διακήρυξης δεν μπορεί να ερμηνευθεί ότι παρέχει σε ένα κράτος, σε μια ομάδα ή σε ένα άτομο οποιοδήποτε δικαίωμα να επιδιίδεται σε ενέργειες ή να εκτελεί πράξεις που αποβλέπουν στην άρνηση των δικαιωμάτων και των ελευθεριών που εξαγγέλλονται σε αυτήν.